

MARCZIUS TIZENÖTÖDIKE.

Kedd

65. szám.

Pest, majus 30. 1848

Nem kell táblabíró pótlása.

April 10. kezdve e lap hetenként hatszor egy közép nagyságu iven fog megjelenni, és posta útján is megrendelhető.

Előfizetési ár:

April 10-kétől június végeig, Budapesten, házhozhordással 2 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 3 ft. 30 kr.

April 10. september végeig fölévve: Budapesten 5 ft. Vidékre postán borítékban 6 ft.

April 10-étől december végeig három évnegyedre:

Budapesten házhozhordással 6 ft. 30 kr., vidékre postán borítékban 8 ft.

Budapesten egy pengő forintjával, egy hónapra szóló előfizetést is elfogadunk.

Hirdetésektől egy háromszor hasábozott sorért, vagy ennek helyéért 3 kr. pp. fizetnek.

Csiklandós hírek keringenek.

A pesti illyrek hadügyministerünknek macskazenét készülnék adni.

Egy idő óta gyakran halljuk, hogy az aranykéz-vendéglő kertjében egy igen jókora davoriáságató társaság szokott összejönni.

Kicsin dolgokból szoktak nagyok lenni. E társaság már tegnap akart volna fellépni, de a hirre, hogy a nemzeti őrsereg össze fog doboltatni, tervével felhagyott.

Azt mondják, hogy illyrjeink nagyon biznak az itteni horvát katonákban, s-hogy ezekkel itt ott összejövve, hatalmas poharakat emelnek. Ő jehachichsága kedves egészségére.

A hadügyminister az által, hogy első gondolái közé sorozá a Ludoviceum minél előbb leendő megnyitását, a fővárosban a legnagyobb népszerűségnek örvend.

Ma már mindenfelé csak magasztalásokat lehetett hallani.

Általában a magyar embernek sokkal inkább természete az, hogy bizalmas legyen mint sem az ellenkező.

A régi kormány emberei nemzetünk legfőbb jogával áruolva bántak, és mi ha egy alkalommal is tapasztaltunk valami loyálitást, vagy valami adat fordult elő, melly azt bizonyítá, hogy azon emberek meggyőződésből cselekszenek az elismerés jelei soha sem hiányoztak.

Azok, kik elhitették velünk, hogy a magyar

nép kiválólag pártos és egyenlennelkődő nemzet, a mi ellenségeink voltak.

Volt mindig egy igazl nemzeti párt s ez maga volt a roppant többség, ha egyenlenség mutatkozott, az nem tulajdonítható másnak mint azon kevesebbségnek, melly a többség felett zsarnokoskodék.

Illyen áruló hit az is, hogy Magyarország maga magát fen nem tarthatja.

Dehogy nem. Csak legyen irányadó. Legyenek, a kibben bizhatunk.

Tegnap színházunkban Hugo Victor „Le roi s'amuse” dramája adatott.

E mű a közönség előtt úgy ismeretes, mint a legiszonyatosb, s egyszersmind letragicaibb guny és megtámadás, mellyel valaha a szépirodalom útján a royalismus illetetett.

Párisban e mű előadás után eltiltatott. A szerző ugyan a letiltó rendőri hatóságot perbe idézé, de perét elvesztette.

Egy más időben e művel itt nagyszerű furorét lehetett volna csinálni, ma a közönség egész este alatt nem tudta magát felfalálni.

Mindenesetre az élelmény igen kemény, szokatlan és rendkívüli vala.

Igen keveset tapsoltak, kihívások aránylag erősen csekélyszerűen ütöttek ki.

Színházunknak van egy mély eredeti bűne. Nagy és komoly bűn, az tudni illik, hogy az elsőrangú európai dramairókat egymásután öli meg.

Szomorú, de elvitázhatlan igazság: Shakspeare csak publicum-futtatás. Moliére feletti tapások csak mesterkélt eredmény.

Azonban egy író sem panaszkodhatik annyira ellenünk, mint Hugo Victor.

Franciaország, Europa, a világ ezen irodalmi colosza, mi színházunkon minden nagyszerűségéből kiforgattatik.

A közönség azon része, melly a külföld irodalmát nem ösmeri, s Hugo Victor dramait csak a mi színházunkról hallja először, csaknem botránkozva kérdi magától: Hogy lehet ezt a Hugo Victor nagy embernek európai celebritásnak tartani.

És bosszankodnak.

Mások ellenben, kik a nagy költő műveit eredeti forrásokból ismerik, fájdalommal telnek el.

A színház, melly ismert körülményeinél fogva a dramai cselekvényeknek annyi színt, élénkséget és világosságot szokott adni, itt Hugo darabjainál ellenkezőleg hat.

Elveszi a mű erejét, lelkét és nagyszerűségét.

Eszmék és személyek oly törpe alakban tűnnek fel.

És mi az ok?

Természetesen nem más, mint a minden kritikán alóli kontár előadás. A mi színészeink mindenhez értenek inkább, mint a romantika iskolájához. Hugo Victor személyei és jelenetei, mellyek egyenként ifju korunk szebb álmái, a mi színészeink kezében megszokott, s mindennapi színpadi tüneményekké változnak.

A dolgot legkevésbé sem nagyítjuk, midőn ki-mondjuk, hogy Bouchardey, Pyat, Gozlan, s más számtalanok drámait, közönségünk ezerszerre örömebben nézi, mint a valódi romantika remekeit.

Repertoirunk francia dramakkal egészen e van özönölve. Ezen dramakban, mellyek tíz év óta színházunkon előadatnak, csaknem kivétel nélkül mindenikben ugyanazon jellemek és egyéniségek jönnek elő. Színészeink ezen jellemeket, mint egy bevett és megszokott stereotyp alakot úgy szokták reproducálni, és valóban ezeknek legnagyobb része nem is érdemli, hogy rájuk különös és sajátosb studium fordítassék.

Hanem mit szóljunk azon lelkiismeretlenség-ről, hogy színészeink akkor is, midőn illy énnepélyes alkalom, van, s Hugo Victor nagyszerű dramája adatik elő, akkor sem készülnék valami ujra, szépre, meglepőre és rendkívüli-re.

Hugo minden ereje a nagyszerűség és rendkívüliségben fekszik. A magyar színház pedig éppen az ő drámáinak előadásain legkisebbszerű, s legmindennapibb.

Hugo dramaiban is csak azon stereotyp alakokkal találkozunk, mellyeket másutt is már meg-unhattunk.

Már most képzelje az olvasó, Victor Hugo, nagyszerűsége a rendkívüliséget a cselekvényben, a fenséget az eszmékben: és mind ez a stereotyp alakok kontár kezeiben.

Igy nem csuda, ha a közönség a színházban nem talál élelményt.

Tegnap a legkomolyabb jelenetek alatt a közönség egy része nem tartóztathatá meg magát a nevetéstől.

A színészek azt fogják mondani. A közönség azon része még nem érezt meg annyira, hogy még illy előadásokat élvezni tudjon.

Azonban az ok nem abban van. A közönség előtt nevetéses alakban tűnik fel az, hogy például: Triboulet, ki szavaiban folyvást oly nagyszerű, és fenséges, csak oly közönséges blousesos alak, mint a millyeneket a párisi rongyszedő, egy anya a népből, s más effélékből ismerünk.

A tegnapi előadás végén a közönség folyvást ásitozott: meglehet, hogy e részben az is foroghat fen, hogy Egressi Gábor hallván a korábbi ne-

vetkezéseket nagy feladata megfejtése előtt elkedvelenedett.

De ez az eredményre nézve mégis mindegy.

A színház megérdemléne hogy bezárassék inkább, mintsem a világ irodalom legszebb tüncményei ellen a tegnapihoz hasonló barbárságok történjenek.

A színészeknek a censura felszabadulás óta százszorosan kell szorgalmukat nevelni. Hazai irodalmunk, melly csak két hónapról is korábbi ma már élvezhetlen.

A közönség követeléseiben magas lépcsőkre állott. A marcziusi napok előtt kijött művek minden hitelüket elvesztették.

Hogy várassunk a színházba közönséget ha az előadásban új élvéket nem találhatunk?

Színházunk eddig társalmi életünkben előtűnt haladt. Az élet rövid idő alatt félszázaddal lépett előre. A régiben megmaradás a megállapodás ma már halál.

Pest, május 30.

Honunk belbékéje, úgy Europa más országai viszonya szilárdítására elkerülhetetlenül szükségessé, sőt a legfőbb tényezőnek véljük, hogy Magyarország, ha eleinte nem is mindenfelé, legalább Europa fontosabb politikai súlyal bír, vagy szomszédi viszonyoknál fogva ránk közvetlen hatást gyakorolható hatalmasságoknál, valamint azok nálunk, képviseltetve legyen.

Az orosz beütésétől — megvalljuk — nem tartunk annyira, mint némely tekintélyesebb polgártársaink, de azt lehetségesnek megtörténhetők hisszük, ezért igen kívánatos volna, hogy Párisban — Pétersburg természetesen ellenében, — diplomaticai agensünk, consulunk, vagy bár mi nevű képviselőnk legyen, ki ügyeinkről a frank kormánynak hű képet adhatna, s a két ország közti barátságot, testvériséget már az állásához kötött eszménél fogva is szilárdítaná.

Nekünk az egy pár száz zavargótól megindított illir mozgalomtól félni mindaddig okunk nincs, míg az orosz, határait át nem lépi. Készületeinknek csupa hírére, derék Hrabovszkink egyetlen proclamatiojára már lehangolták harcai kihívásait zaját, s k. biztosunknak Eszéken fáklás zenét csinálnak. És ha még felkelünk, s a közlekedés egy hatalmas és harczivágyal telt sereget indít utnak, fogadni mernénk, hogy nem sok vér omolna ki, s a részint terrorizmus hatalma alatt álló illirek magok hoznák idegen bérben álló pártos zsarnokaikat előnkbe.

De ha a belháboru kiütése, s tán részünkről győzelmes elnyomása hírére az orosz czár, mint minden oroszok ura, (szerinté pedig minden szláv orosz) kedvet kapna, rendre utasítottak pártfogására fegyveres erővel hatolni felénk, ekkor magunkra alig felelhetünk meg neki, nem azért, mintha a lét és nem lét feletti háboruban e hon fia, egy bármily erős barbarhordának is megfelelni képesek ne volnának, nem, mert szentügyünk és fenmaradhatásunk érzete mindenünkben egy Hunyadi teremtene, hanem azért, mert közöttünk, keblünkben vannak legveszélyesebb elleneink, az elszórt szlávlelem, kik csak alkalomra várnának. mint felelevenült kigyó, az őket életre melegített szívbe halálos marást tenni.

Ezért van nekünk szükségünk egy frank kö-

vetre Budapesten s egy magyar képviselőre Párisban Pétersburg, az absolutismus és önkény félszke ellenében, nekünk a szabadság és alkotmányosság ígéretföldje Páris felé kell tekintelnünk.

Hasonló szükség van Angliávali viszonyra is. Az europai közvélemény egyik igen erős része az angol és orosz közt szoros védelmi viszonyt hisz létrejöhetőnek.

Mi e közvéleményben nem osztozunk. Albion még két hóval ez előtt, midőn semmi vérmes reményekre jogunk nem igen volt, mint példány állott előttünk, melly után Magyarországnak menni kell. Az események hatalma ugyan e példányt egyszerre nélkülözhetővé tette, de őszinte tisztelettel viseltetünk azon nemzet iránt, melly olly régóta bír már azon jogok legtöbbjeivel, melyekért Europa nagyobb része még csak most vivott részint viv és véres harczban, s lehetetlennek hisszük azt hogy egy, az alkotmányos igazságok paizsául felállított hatalom a szolgaság apostolával szent jogok elnyomására szövetkezhetnék. Ezt nem hisszük, de az europai közvélemény egy nagy része — mint mondók — ezt lehetségesnek tartja, tanácsos volna azért ministeriumunknak e szempontot sem tévesztetni szem elől, hogy a lehetőség minket illetőleg valósággyá ne változzék.

Az angol és magyar nemzet közt mindég megvolt egy bizonyos rokonszenv, melly részünkről institutiók alkotmányos szabadságai, — részünkről pedig dicső emlékekkel hősies tettekkel gazdagultunk iránti — kölcsönös tiszteletből eredt. Ezen rokonszenvet szilárdítani nem nehéz.

A Német országgal baráti viszony szükségességeről szólni is felesleges. Minket közös vesztély fenyeget tehát egyesülnünk kell.

Europa többi másod és harmad rangu hatalmaikhoz követeket küldeni felesleges és szükségtelen volna mostani zavaros körülményeink közt; csupán három hely az, hova agenseket küldeni elkerülhetetlenül szükséges. És ez Konstantinápoly Jassi és Bukarest. Mennyire érdekelnek minket e helyek, mennyire szükséges, hogy az ott törtétekről „au courant“ legyünk, emlitenünk hasonlóan felesleges. A magyar önállóság elleni ármányok egy hálózatát nem rég Konstantinápolyban láttuk fonatni, Jassi és Bukarest erdélyi és m. honi oláhaink közzé küld bujtogatókat. Ezeket csak nézni kell, miként figyelmeztetésünk fontossága kellőleg méltányoltathassék.

Lehet, hogy kormányunk már is tett lépéseket az érintett viszonyok életbeléptetésére s hogy külügyministerünk a Bécsben lako Ponsonby lord angol követel többszöri diplomaticai találkozásokat tartott ezt tudjuk is, de ez nem elég; Magyarország java, méltósága és függetlensége kívánja, hogy ünnepélyesen képviseltessek.

Hisszük hogy a nemzeti gyűlés gondoskodni fog arról, miként külügyministerünk körünkbe jöjjön, mi külkövetekkel egyezkedéseire nézve okvetlenül szükséges leendő, és hisszük főképen, hogy királyunk lakása iránti ohajtásunk nem fog már sokáig tartozni a pia desideria közé.

Csernátóni.

Máj 30.

A Császárnak Bécsből eltávoztása igen jó következményű lehet mind Német országra és külö-

nösen Ausztriára, mind az uralkodo házra, de jó következményű lehet ránk nézve is.

E hármás következményt pedig mi következőleg magyarázzuk.

A bécsi nép vérmérsékletében eleitől ota igen kitűnő alkatrészt a Krawalgeist volt.

Mig Austria s közvetlen Bécs Metternich békoiban volt, ez alkatrészt Bakenrummel és Schneiderrevolúciókban forta ki magát, s ha a Schvagerok egy pár ablakot betörhettek, egy rendőrszolgának származott réztábláját leszaggathatták, s becsületes Lerchenfeldi dialectusban die grossköpfigen lobun — ták: szép csendesen szokott sörházakba vonultak, s olly lelkesedéssel beszéltek el egymásnak, wie sie dem Halunken gezeigt haben, hogy a Plutzerok habos boszuságokban canonadat tartottak, és a palaczkokkal blocirozott asztalok piros sörben uszdogáltak, mig — quasi re bene gesta — egy fit eng Gott-tal a győztesek háza takarodtak.

A néhai burocracia vette a dolgot, mist azt venni kellett — tréfának s az illy Juxoknak elibe épen nem tett semmi akadályokat, sőt utólagosan is csak egy pár ollyat záratott be, kik azt leghevesbé érdemlék meg; a megtaszított rendőrszolgának új réztáblát adatott, a betört ablakok miatt panaszlókat az üvegesekhez utasítá, az ötlet illető szitkokat ignorálta, Straussal ráhuzatá a Bruder Lustig-ot, és Wiener Früchteln-t, s mindent gyönyörű szép rendben „den alten Gang“ menni hagyott. —

Azonban az idők megváltoztak. A párisi zivatar felhők Münchenen keresztül utazva Bécs felett is megállapodának, s minthogy gyanúsg volt akármennyi villámaik csak hamar előtörték, s a Krawalgeist potentirozva állott elő.

A martius 13-ki emlékezetes nap felvirradt, s a bécsi népnek felvilágosodottabb s következőleg a dolgok régi menetével, vagy is rectius tespedésével teljesen elégedetlen része okosan tudá a nagy tömeg véralkatának Krawal-elemeit valami — az ablaktörésnél s rendőrszolgák megdöntésénél — nemesebb és felemelkedettebb irányu demonstratorra vezetni.

A marczius 13. és következő napjain történeteket mindenki tudja.

A nép vérével vitta ki jogait, de kivitta még is, és Europa azon soha nem érzett helyzetben volt, hogy a bécsiekre önkéntelen tisztelettel pillanta, s becsüléssel fordula azokhoz, kik felett eddig csak szánakozólag mosolygott.

Azonban a bécsi népnek nem volt politikai érettsége, ő tett, mert tétetett, s ment az idő nyomuló eseményeivel, mert menettetett.

Az igazság, szabadság és jogegyenlőség érzete a legbutább nép lelkében is le van téve, de politikai tapintatot, jogaik kellő méltánylatát, csak azon jogokbani részvét, politikai létel, szóval alkotmányos élet adhatja meg.

Ezzel a bécsi nép nem birt, tehát igen természetes volt, hogy midőn a keblében élő, s a rohanva haladó világesemények világossága által eszméletre ébresztett önállóság utáni vágy néhány világosabb fejűek által tettekbe használtatott fél a siker használása, az eredmény mikénti szilárdítása szóval, egy végmegállapodási eszme iránt magával tisztában nem volt.

De a burocracia mind e mellett is megbukott, s az absolutismus jövendője Európában meg-

személytelen. Azonban sem a burocracia, sem az absolutismus nem hagyott fel a reménnyel a „bon vieux temps“ aranykorát visszaidézhetni, s bármilly balga is reménye, bármilly kevéssé jogos is hite uralkodásának helyreállítása iránt, de az eszközök halomra állottak kezénél, s azokat tagadhatatlan ügyességgel is alkalmazá.

Nem szólunk az egész szláv mozgalomról sem a reactio eredményre nem jutható fáradozásairól, ez igen messze vezetne, de aztán szükség sincs rá, mert hála az egzeknek szemei még a bécsieknek is felnyitak már, és látni kezdenek.

Csak annyit mondunk, hogy e különböző színezetű, de mind egy kézre dolgozó ellenséges mozgalmak szövői a bécsi nép nemes irányu lelkesedését saját céljaik elérésére fordítani, ritka ügyességgel tudták.

A nép elnyomott jogérzete korbácsoltatott fel, hogy az egyenellenkedés és meghasonlás mentől elágazóbb legyen, az aristocrazia és nép közti surlódás élesített, hogy inter duos litigantes a veszekedés okozója örüljön.

A bécsi nép hasonlított azon gyermekhez kitől gyámja a jogos tápot megtagadja s midőn végre az éhező baráti kezek által a mostoha bánás alól felszabadíttatik, az álnok gyám albarátok által terített asztal zsiros és tejfeles ételek elébe ülteti a gyermeket s addig éteti, míg tőle rosszul lesz, tán, — étvágyát örökre elvesztve előbbi állapotjába vágy vissza.

A bécsi nép tökéletesen ilyen volt, alkotmányos jogait egy lelkiismerellen gyám, — a burocracia — tartá kezeiben, tápul csak árnyék elevelt vizleveszt kapott a majd halálra éhezett.

Végre azonban a gyám megugrattaték, s a nép étvágyának kielégítéséhez fogott, s meglátattaték volna, ha magára hagyatik, nem leende divatlan.

De a gyámot, és derék sípschafát boszaná a hatalom elvesztése, s szövetkezett a nép leghalálósabb elleneivel, kik albarátok által ingerelték a népet, hogy többet és mindég többet kívánjon, míg csak halálra eszi magát.

Igy állottak a dolgok majus 15-ig, s midőn a Császár bécszet odahagyá.

A szláv Camarilla és német bérszolgái kezét dörzsölé, s azt hívé, hogy terve már meg hiúsíthatatlan s az eredmény kétségtelen, örömben indiscret lett, s örömmámoriban elejtett szavaival egész ügyét compromittálá.

A bécsi nép melly a tények hálózatát nem látá a szavakat csakugyan meghallá és s midőn hallott, látni is kezdé hogy milly szerepet játsza érteni kezdé, hogy saját kezével terveztetett agyon szurnálni.

És ezért mondjuk mi a császárnak Bécsből el-távozását melly e kiűdülés aeráját teszi a bécsiekre nézve nyereségesnek.

Mert minden Krawalljai, Schneiderrevolutioi, Martiusi véres napjai és barricadejai mellett is a bécsi népben majus 15-ig valóságos, consolidált forradalmi elem nem volt, majus 15-ig a nép csak eszköz volt, melly magát jo mint rosz célra használhatni engedé, majus 15-ke volt a megbánás de egyszermind a kiűdülés napja is.

Holnap megmutatni igyekszendünk, hogy a császár elutazása nekünk magyaroknak sőt az uralkodo háznak is nyereséges és tanuságos lehet. —

Csernátóni

Majus 27.

Polgártárs Pukolay!

Ön azt állította a 61-ik számban, hogy az 1840: IX. t. cz. 5-ik §-ának paizsa alatt lopni és rabolni engedtetett meg. Erre én válaszoltam; s válaszom összegét tekintve, azt igyekeztem megmutatni, hogy ez nem áll s hogy az idézett törvényszakaszigazságos.

E tekintetből mondtam, hogy általános betáblázással lehet biztosítékot szerezni; de nem mondtam azt, hogy az általános betáblázás mindenkit biztosít. Nem minden urbéri vesztésben lévőnek 10. 12. felé van birtoka. Már pedig, ha valamely megyében egy helység határában van a vagyon, s én erre általános betáblázást intézek, tagadom, hogy egy egy holdanként el lehetne adogatni e birtokot s ezen holdankinti eladásnak azon következése lenne, hogy a betáblázás, csak az utolsó holdat terhelné. Tehát vannak igen sok esetek a hol az általános betáblázás is biztosíthat, s épen azért, mert nem mindig biztosít, azt tettem hozzá, mikép szabadságában áll a hitelezőnek specialis betáblázást is intézni. Ha felek a törvény által engedett módokat elhanyagolják, akkor nem törvény megsalátásuknak az oka, hanem ökmagok. Azonban bocsánatot kérek, hogy a 19. §-t, hirtelenségből és tévedésből idéztem; tessék véleményem alapjául csupán a 20. és 21. §§-okat venni. —

Ön továbbá engemet avval akar visszatorolni, mintha a törvényhozás én is a váltótörvénybe becsusztatott káros intézkedéssel vádoltam volna. Pedig a kettőnk által mondottak közt nagy a különbség; ön illy kifejezéseket használ „hitelezőket... a haza segíté kirabolni ön egyenesen a tekintetes karokat és rendeket, vádolja. —

Én a törvényhozásról egy szót sem szóltam; mondtam, hogy reászedték a magyart; és ezt mondhattam azért, mert egyesek már sokszor egész tömegeket félrevezettek. A mit a váltótörvényben károsnak hiszek, azt már a törvényhozás szándékos akaratának csak azért sem tarthatom, mert valljuk meg őszintén, 1840 előtt nem sok ember tudott nálunk váltótörvényt. Németek csimálták és mi lefordítottak. Tudja ezt az egész világ; tehát azt is tudja, hogy mikor reászedésről szóltam, csak azokat érthettem, a kiké az eredeti mű. —

Ön engemet fogalmazó gyakornoknak épen olly expectoratióval nevez, mintha valami boldogdot mondtam volna a váltókról. — Ha én, az ön válaszában 92. és 93-ik sorban lévő kérdést fejtegetni akarnám, önre nézve nagyon furcsán ütne ki; vagy pedig ön nem látszik érteni akarni engemet, mit onnét is gyanítok, mert egyes szavakat kapott fel és ezeken lovagol.

Én nem állítottam, hogy csupán az a kereskedési viszonyból eredt váltó, mellyben a kelett- és fizetési hely különbözik; a ki az egészet olvassa, láthatja, mikép csak azt mondtam, hogy nem minden váltó kereskedési viszonyból származik. Igaz mikép azt kiemeltem, hogy a melly váltókban mostanáig különböző fizetés és kelet helye van, ezek mind kereskedési viszonyból származtak; s tekintve azt, hogy nálunk eddig a száraz váltók megkülönböztetvé nem levén, al-fizetési hely és al-

kelet írására a feleknek okuk nem lehetett, — ezt bizvást állíttattam.

A többi váltókról csak a praesumptiót mondtam ki, hogy uzorával teljese, mi természetesen ki nem zárja, hogy ellenkezőjét bizonyítani ne lehessen. — Itt még megjegyzem, hogy a kik az 1848-ki törvények szentesítése után hiteleznek, azok megsalátatásáról épen nem szólhatnak, mert ismérhetik a körülményeket, — legyenek ovatósak.

A mit a bírák kedvezéseiről mond ön, evvel mégint ollyasmit fog reám, mit én isten bizony nem mondtam; ha ön engemet ismerne, tudná, hogy én illyet még csak gondolni sem vagyok képes; egy szóval sem fejeztem én ki azon ohajtsomat, hogy a bíróban szükséges a kedvezés — hanem önről én elmondhatnám, hogy életében sokszor ohajlotta volna a bírák kedvezését; mert önnek minden ügye nem volt igazságos, mégis hiszem, hogy ön mindegyiket szerette volna megnyerni. Ön tehát saját kívánsága ellen irt a bírának cathecismust. — Pedig higye el, hogy a melly bíró kedvezni akar, hiába írja meg annak a hiszek egyet; annak pedig, ki kedvezni nem akar, illy figyelmeztetés felesleges.

Még több pontokra is kellene felelnem, mert meglehetősen értett ön szavainna k félre magyarázásához, de ezekben nagyobb részt a czáfolat önként is kimutatkozik, s a hely szüke miatt, már hosszabb replicát nem írhatok.

Csupán egyet még. Miért nevez ön engemet uram, uramnak. Nem tudja-e, hogy ez a mai világban sórtés? Én ura senkinek sem voltam. sem nem akarok lenni; s hogy önnek véleményét megczáfoltam, evvel önnek ura szinte nem lettem.

Keresztszegi.

Kolosvárról írják. Maj. 25.

Hajnik Károly harmad magával egyik mult éjszakán utazott itt keresztül, mint ministerialis megbizott M. Vásárhelyre és Udvarhelyre a székekelyekhez menendő. Maros Vásárhelyt roppant lelkesedéssel fogadtattak, s a vitéz székekelyek esküvel ígérék nekik, hogy a hazáért és királyért utolsó csepp véréket is feláldozzák. Maros Vásárhelyről a biztosok egyike Szebenbe indult a főhadi parancsnokhoz; a másik kettő Udvarhelyre utazott, hol hasonló lelkes fogadtatásokról kétség sem lehet. —

Hrabovski k. biztost Eszékben, — hova csak egyellen segéd kíséretében ment, — rendkívüli lelkesedéssel fogadták és fáklás-zenével tisztelték meg.

Ha ez őszinteségből származik, csak örvendünk lehet rajta, meglehet azonban, hogy az csak captatio benevolentiae, de ezzel — meg vagyunk győződve, — hogy a derék és k. biztost elámitani ném fogják. Hir szerint Zágráb is örömmel nyitá meg kapuit a parancsnoknak, s általában, a hírek most sokkal több reményt adnak, mint pár nap előtt.

Blanqui megszökött Strassbourgba, Sobrier Albert, Barbes a Vincennes-i erős fogházban vagynak, mintegy 140 czinkos társaikkal. Barbes egy 250 lábnyi magasságban fekvő cellában van. Raspaille és Courtais Louxenburuban tartatnak. — Louis Blanc magát a tervezett gázságban ártatlannak lenni állítja. Igen fogunk örvendeni, ha a vizsgálat bevezetésekor tisztán fog állani.

Sobrier és Blanqui szállásán igen fontos irományok foglaltattak le. Az elsőnél egész csomó rendeletek voltak a provinciákba elküldésre előre elkészítve. Nevezetes hogy egyik kidolgozott proclamatiónban már előre az van írva, hogy a nemzeti gyűlés, egy néhány békes petitionárius ellen tüzet parancsolt, s a véres esemény így eredt.

Esztergamból írják:
Szerkeztő!

Ezennel hivatalosan értesitem önt, hogy az esztergami takarékpénztári intézet, e mai napon, közgyűlésileg hozott határozata értelmében, a haza oltására ajándékképpen 500 ezüst forint, kölcsönképpen pedig, egy évre lejártó kincstári kötelezvényekre 2000 ezüst forint utalványozott.

Egyébként városunkban békével folynak a dolgok, a tisztujítás minden zavar nélkül ment véghez. Esztergamban május 27-én 1848.

Birkés Endre.
t. p. jegyző.

Halljátok polgártársak! mit képes egy pesti constabler elkövetni!

folyó évi május 27-én déli órában mitsem gyanítva sétálván a vaczi utcában lassu léptekkel Hoffmann divatarús boltjáig értem a midőn rögtön két durva kéz által orozva megragadtattam s mintegy alávaló zsvány az utcán keresztül burczolva egy boltba bedobattam, ezen banditai megtámadás után eszméletem elvesztvén, midőn magamhoz tértem Perger Ferencz constabler posztó raktárában találám magam. A nevezett constabler egyik kezével torkon megragadott, másikával pedig gyilkos módra mellemet veré. káromkodott és a legáljasb kifejezésekkel illetett, sőt ha több uri egyén közbenjött nem gátolja, vad dühének bizonyosan feláldozand. Én családátya, vagyontalan ember vagyok, s ezen baromias eljárás következménye vérvérzés leend. Tisztelt polgártársak és nemzetörök! önök kérdezni fogják, mi birhatá Perger Ferencz constablert ezen gyilkos megtámadásra? Semmi más, mint az, miszerint egy esketés tanuja voltam, melyet ő maga még kevés hóval ez előtt a legforróbban ohajta és sietete. Minden jobbjelzelműek tudni fogják, mennyivel fájdalmas, leverő s kedvetlenítő, midőn valakinck becsületében, személyes jogaiiban s élete ellen illy durva megtámadásokat tőrnie kell olly

embertől, a kire személyes bátorlét és közbéke morális fentartása constablerré lett kineveztetése által bizva van. Ezen utonálloi megtámadás törvényes megbüntetésére a szükséges lépéseket már megtettem.

Dell' Adami Agoston,
városi hivatalnok
és nemzetör az 1-^o században.

Kecskemétről.

A nemzeti őrsereg — morális és physical leendő hatalmunknak levén alapköve — megalakítása figyelmet igényel.

A törvény megírta miként alakíttassék.
Erre nézve első teendő az összeírás.

Kik kezelik az összeírást?

Nem említve másokat: szabad kir. városokban és rendezett tanácsokkal ellátott községekben a tanács.

Tájékozásul tekintsünk bele, mikép kezeltek a nemzetörség összeírása.

Kecskeméten, — ha több nem — 4000 ház van. Nincs talán ház, a par excellence cigány várost kivéve — mely 200 ft. értéket meg nem ütne. És hányan vannak még olyanok, kik ha házat nem, de birnak egy szőlőt vagy szántóföldet. És ha valaki bir 30—40 út szőlőt, vagy 2—3 hold szántóföldet, őrseregi qualificatio alá esik.

És mi lett az összeírás eredménye?

Se több, se kevesebb 1914 nemzetörnél. 40 ezer ember egy rakáson és 1914 nemzetör. Nem guny ez miránk?

És a tanács nem fogja restelleni bemutatni lajstromát, mellyben a nem alkalmas feltűnőleg szerepel.

Reméljük: az illető minster nem fogja egy olvasásra elhinni, hogy az a nem alkalmas, csakugyan nem alkalmas; mert ezen összeírás, vagy elyben vagy alapban, kezelésre mindenesetre hibás.

Nekünk pedig, kecskeméti polgároknak erkölcsi köteleességünk óvást tenni ellene, és felvilágosítani polgártársainkat; mert az nem volna kevesebb, mint vádlevelét az ország színe előtt, hogy mi:

a) vagy proletariások vagyunk; mi — kiktől a tekintetes vármegye adóhiány, vagy új rovat esetében szokta volt hajdanába mondani: „Vessük Kecskemétre, megbírja az“.

Vagy b) nagyrészen olyanok vagyunk, kik rablás, lopás, csalás, hitzegés, gyújtogatás, gyilkosság miatt büntetve voltunk, mert csupán e két osztálybeliektől tagadja meg a törvény a nemzetörség becsületét.

És emlékezzünk vissza 1714-re, akkor dulták föl városunkat a rácok, kiket Szűcs Istók néhány bátrakkal későn ugyan, de mégis megfenyített.

Nekünk alsóvidéki magyar városaink jelszavunk legyen:

Minél több fegyveres nemzetör!

Kecskeméti.

Gőzhajók járása
1848-ik évi május 1-jétől kezdve.

Pestről Bécsig naponkint, reggeli 6 órákor, kapcsolatban Győrrel.

„ Orsovára minden vasárnap, reggeli 5 órákor. Galacz és Konstantinápolyi kapcsolataiban az oláh részen, és május 7- és 21-kén Odessával.

„ „ minden csütörtökön reggeli 5 órákor (minden 14 napokban egyesül Galacz és Konstantinápolyal a török részen.)

E gőzösök megérkeznek Orsováról minden vasárnap reggeli 4 órákor, és minden csütörtökön délutáni órákban.

„ Tittelig minden kedden és pénteken reggeli 5 órákor, le- és fölfelé Eszéken át; a kedden elinduló gőzös Szegeddel kapcsolatban áll.

E gőzösök minden vasárnap és szerdán délutáni órákban Tittelből megérkeznek.

Vontatóhajók indulásai.

Pestről Bécsbe minden hétfőn és csütörtökön elindulnak; és minden szerdán és szombaton megérkeznek.

„ Orsovába minden kedden elindul, és minden szerdán megérkezik.

Szolnokból Tokajra.

E gőzös-járás folyvást folytatattatik, ha valami akadály nem lép közbe, minden csütörtökön Szolnokból Tokajra, minden vasárnap Tokajból Szolnokra.

Pest, május 1-jén 1848.

Az első cs. kir. szab. dunagőzhajózási társaság főügynöksége.

Megjelenik e lap **minden este** Előfizethetni e lapra Pesten a Beimel-féle nyomdában (Al-Dunasor Piaristák épülete) és Emich Gusztáv könyvkereskedésében. — A vidéken a postahivataloknál. **EGYES SZÁM ÁRA 3 kr. pp.**